

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych po rozpatrzeniu wniosku z dnia 4 maja 2017 roku odmówił B. K. prawa do świadczenia niezrealizowanego po zmarłym ojcu M. K.. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że ze względu na fakt, że przedłożony akt zgonu ze wskazaną wyłącznie datą znalezienia zwłok nie potwierdza daty śmierci osoby zmarłej, lecz jedynie fakt zgonu i datę znalezienia zwłok, organ rentowy nie może samodzielnie dokonać ustalenia daty śmierci a tym samym określić okresu za jaki świadczenie winno zostać wypłacone.

/decyzja - k. 65 akt ZUS plik III/

W dniu 19 lipca 2017 roku B. K. nie zgadzając się z powyższą decyzją złożył od niej odwołanie. Odwołujący wskazał, że zgon jego ojca został stwierdzony w dniu 16 kwietnia 2017 roku co zostało potwierdzone w karcie zgonu wystawionej przez lekarza stanowiącej podstawę do wydania aktu zgonu. Tym samym jest możliwe ustalenie okresu wypłacenia świadczenia.

/odwołanie - k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 28 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odw./

W toku dalszego procesu wnioskodawca poparł odwołanie. Pełnomocnik organu rentowego wnosił o oddalenie odwołania.

/stanowiska wnioskodawcy i pełnomocnika ZUS: 00:01:04 – płyta CD k. 27, 00:00:51, 00:09:35, 00:09:42 – płyta Cd k. 50/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ojciec wnioskodawcy B. M. K. był uprawniony do renty od 23 sierpnia 1976 roku a następnie do emerytury.

/bezsporne, decyzje - akta ZUS pliki I, II i III, odpis skrócony aktu urodzenia k. 3 akt ZUS plik I/

M. K. zamieszkiwał w K. przy ul. (...). Prowadził jednoosobowe gospodarstwo domowe. Był wdowcem. Poza wnioskodawcą posiadał syna i córkę.

/bezsporne, odpis skrócony aktu zgonu – k. 60 akt ZUS plik III/

M. K. odwiedziła w dniu 15 kwietnia 2017 roku jego córka J. G.. Wyszła od niego w dniu 16 kwietnia 2017 roku w późnych godzinach nocnych. O godz. 00:41 zmarły przeprowadził z córką dwuminutową rozmowę telefoniczną. Tego samego dnia w godzinach porannych około godz. 7:00 córka zmarłego pojawiła się w mieszkaniu ojca celem przygotowania śniadania z okazji Ś. Wielkanocnych. Wówczas zobaczyła swojego ojca leżącego w łazience, nie dającego oznak życia. Na miejsce zdarzenia przybyła także synowa zmarłego i wnioskodawca.

/wykaz połączeń telefonicznych za kwiecień 2017 r. – k. 11, zeznania świadka J. G. 00:13:47- płyta CD k. 27, zeznania wnioskodawcy 00:07:20 – płyta CD k. 50 w zw. z 00:22:56 - płyta CD k. 27/

W dniu 16 kwietnia 2017 roku o godz. 7:42 do mieszkania zmarłego zostało wezwane przez córkę zmarłego pogotowie (...) sp. z o.o. - Zespół (...) w K. składający się z kierownika zespołu P. D. i Ł. P.. Przybyłe na miejsce zdarzenia pogotowie

o godz. 7:47 sporządziło kartę medycznych czynności ratunkowych, wpisując zatrzymanie krążenia przed przybyciem pogotowia na podstawie wykonanego badania EKG czterokończynowego, i poinformowało o konieczności wezwania lekarza. Następnie przybyły na miejsce zdarzenia lekarz R. Ż. z SP ZOZ w K. około godz. 8:30 stwierdził zgon M. K..

/karta medycznych czynności ratunkowych – k. 24 oraz k. 39, karta zlecenia wyjazdu zespołu ratownictwa medycznego – k. 38, dokumentacja medyczna k. 34 oraz k. 40, pismo SP ZOZ w K. – k. 30, pismo (...) Centrum Medycznego sp. z o.o. – k. 32, zeznania świadka J. G. 00:13:47- płyta CD k. 27, zeznania świadka R. Ż. 00:02:59- płyta CD k. 27, zeznania świadka P. D. 00:02:02 – płyta CD k. 50, zeznania wnioskodawcy 00:07:20 – płyta CD k. 50 w zw. z 00:22:56 - płyta CD k. 27/

W sporządzonej przez lekarza R. Ż. karcie zgonu stwierdzono, że M. K. zmarł w swoim domu w dniu 16 kwietnia 2017 roku o godz. 8:50.

/karta zgonu k. 33, zeznania świadka R. Ż. 00:02:59- płyta CD k. 27/

W karcie zgonu wpisywana jest w przypadku przybycia lekarza na miejsce zgonu przy jednoczesnej nieobecności lekarza w chwili zgonu - data i godzina znalezienia zwłok a w przypadku zgonu w szpitalu – data i godzina zgonu. Data zgonu jest równoznaczna z datą znalezienia zwłok.

/zeznania świadka R. Ż. 00:02:59- płyta CD k. 27/

W odpisie skróconym aktu zgonu M. K. wskazano jako datę znalezienia zwłok 16 kwietnia 2017 roku, godzinę znalezienia zwłok 8:50, miejsce znalezienia zwłok K. Ł..

/odpis skrócony aktu zgonu k. 60 akt ZUS plik III/

W dniu 4 maja 2017 roku B. K. jako uprawniony, wystąpił z wnioskiem o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po ojcu M. K. tj. emerytury.

/bezsporne, wniosek – k. 62-63 odwrót akt ZUS plik III/

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy i aktach rentowych, których nie kwestionowała żadna ze stron postępowania, oraz w oparciu o osobowe źródła dowodowe w postaci zeznań świadków: J. G. będącej córką zmarłego, którego ostatni raz przed jego śmiercią świadek widziała w dniu 16 kwietnia 2017 roku w późnych godzinach nocnych, P. D. – kierownika zespołu ratownictwa medycznego wezwanego na miejsce zdarzenia w dniu 16 kwietnia 2017 roku i R. Ż. będącego lekarzem stwierdzającym zgon zmarłego w dniu 16 kwietnia 2017 roku, a także zeznania wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Niezrealizowane świadczenia Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaca osobom ściśle określonym w art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1383 z późniejszymi zmianami), zgodnie z jego brzmieniem w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Zatem niezrealizowane świadczenie emerytalne lub rentowe w rozumieniu zacytowanego art. 136 ust. 1, to takie świadczenie, do którego prawo zostało już ustalone lub co najmniej osoba uprawniona wystąpiła o nie jeszcze za życia, ale nie zostało ono jej wypłacone, niezależnie od przyczyn opóźnienia w wypłacie świadczenia. A contrario świadczenie zrealizowane to takie świadczenie, które dotarło do rąk osoby uprawnionej albo zostało przekazane na konto bankowe

wskazane przez uprawnionego. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 4 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa 386/13, LEX nr 1428144).

Roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania (art. 136 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia, czy B. K. przysługuje prawo do wypłaty emerytury M. K. w ramach świadczenia niezrealizowanego.

Jak wynika z wcześniej zacytowanych przepisów niezbędną przesłanką przyznania prawa do niezrealizowanego świadczenia po osobie zmarłej jest uprzednie wystąpienie przez tę osobę z wnioskiem o przyznanie świadczenia. W niniejszej sprawie warunek ten został spełniony. Bezsprzeczne jest bowiem, że ojcu wnioskodawcy B. M. K. przysługiwało prawo do emerytury na podstawie decyzji zawartych w aktach rentowych.

Jak ustalił Sąd, B. K. w dniu 4 maja 2017 roku wystąpił z wnioskiem o wypłatę niezrealizowanych świadczeń po ojcu M. K. tj. emerytury.

Na skutek tego wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję odmawiającą B. K. wypłaty świadczenia niezrealizowanego po zmarłym M. K. z uwagi na fakt, że przedłożony akt zgonu ze wskazaną wyłącznie datą znalezienia zwłok nie potwierdza daty śmierci osoby zmarłej, lecz jedynie fakt zgonu i datę znalezienia zwłok, organ rentowy nie może samodzielnie dokonać ustalenia daty śmierci a tym samym określić okresu za jaki świadczenie winno zostać wypłacone.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga fakt, że art. 95 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 2064 z późn. zm.) reguluje kwestię elementów aktu zgonu wskazując, że akt zgonu powinien m.in. zawierać datę, godzinę oraz miejsce zgonu albo jeżeli nie są znane - datę, godzinę oraz miejsce znalezienia zwłok.

W przedłożonym do wniosku odpisie skróconym aktu zgonu M. K. wskazano jako datę znalezienia zwłok 16 kwietnia 2017 roku, godzinę znalezienia zwłok 8:50, miejsce znalezienia zwłok K. Ł..

Jak wynika natomiast z poczynionych w sprawie ustaleń data znalezienia zwłok M. K. pokrywa się z datą jego zgonu. Świadek J. G. po raz ostatni M. K. widziała w dniu 16 kwietnia 2017 roku w późnych godzinach nocnych, następnie tego samego dnia we wczesnych godzinach porannych zastała ojca w stanie wskazującym na jego zgon. Datę zgonu w dniu 16 kwietnia 2017 roku o godz. 8:50 potwierdza także karta zgonu wystawiona przez lekarza R. Ż., zeznania świadków R. Ż. i P. D. oraz zeznania wnioskodawcy.

Zaznaczyć należy także, że w myśl art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W okolicznościach niniejszej sprawy niesporne jest, że wnioskodawca jest osobą z kręgu uprawnionych do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym w rozumieniu przywołanego wcześniej art. 136 ust 1.

Skoro więc odwołujący wystąpił z wnioskiem o przyznanie mu prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym ojcu w terminie określonym w zacytowanym wyżej art. 136 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (a uczynił to w dniu 4 maja 2017 roku), stwierdzić należało, że spełnione zostały przesłanki do przyznania mu prawa do wypłaty emerytury w ramach świadczenia niezrealizowanego.

Mając za uwadze wszystkie przytoczone wyżej okoliczności niniejszej sprawy oraz treść powołanych przepisów, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego – z pouczeniem.

K.W.